

Vergaderjaar 2017–2018

27 830

Materieelprojecten

Nr. 214

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 mei 2018

Inleiding

De Fennek is een licht verkenning- en bewakingsvoertuig dat vanaf 2005 in gebruik is bij het Commando Landstrijdkrachten. Defensie beschikt over 368 Fenneks in verschillende uitvoeringen en het voertuig wordt regelmatig ingezet voor internationale en nationale operaties.

In 2030 zal de Fennek naar verwachting het einde van de levensduur bereiken. Om het voertuig tot dat moment operationeel en technisch inzetbaar te houden en de instandhoudingskosten te beheersen, is vanaf 2019 een *Midlife Update* (MLU) nodig. Met deze A-brief informeer ik u over de behoeftstelling van het project «*Midlife Update* Fennek», dat deel uitmaakt van het investeringsprogramma van de «Defensienota 2018 – Investeren in onze mensen, slagkracht en zichtbaarheid» (Kamerstuk 34 919, nr. 1).

Behoefte

De veiligheidsomgeving is in de afgelopen jaren veranderd. Dreigingen zijn complexer geworden en daarbij is het belang van het snel verzamelen, verwerken en analyseren van informatie vergroot. Dit blijkt ook uit de hogere eisen die de NAVO stelt aan capaciteiten die informatie vergaren. De Fennek levert aan informatievergaring een belangrijke bijdrage.

De Fennek vervult uiteenlopende functies bij het optreden van landstrijdkrachten. Naast informatievergaring wordt het voertuig onder andere ingezet voor commandovoering, het tactisch optreden van gevechtseenheden, vuursteun en grond-luchtverdediging. De Fennek opereert daarbij vaak in kleine verbanden, over grote afstanden, bij duisternis en in omstandigheden met hoge dreiging. Daarbij wordt een groot beroep gedaan op de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van het voertuig en zijn bemanning.

De Fennek heeft zijn operationele waarde inmiddels bewezen tijdens buitenlandse missies. Het wapensysteem is ingezet in Afghanistan en wordt nu ingezet in de VN-missie MINUSMA in Mali. In Nederland wordt de Fennek ingezet ter ondersteuning van de civiele autoriteiten, bijvoorbeeld voor waarnemingstaken bij politieonderzoek.

Internationale samenwerking

Behalve Nederland beschikt ook Duitsland over Fennek-voertuigen. Bij de uitvoering van de MLU wordt zoveel mogelijk samengewerkt met Duitsland dat bij een aantal aspecten dezelfde wensen heeft. Nederland kan bovendien gebruikmaken van de kennis en ervaringen die Duitsland heeft opgedaan bij een eerdere aanpassing van een deel van de Duitse Fennek-vloot.

Gerelateerde projecten

Het project «Midlife Update Fennek» heeft relaties met onder andere de projecten «*Army Ground Based Air Defence System*», «Verbeterd Operationeel Soldaat Systeem (VOSS)», «Levensduurverlenging geïnstrumenteerde oefen- en trainingscapaciteit voor grondgebonden eenheden», «Joint Fires» en «Vervanging 60/81 mm mortieren».

Kenmerken

Het doel van de MLU is de Fennek technisch inzetbaar en operationeel relevant te houden tijdens de resterende levensduur. De werkzaamheden omvatten een breed scala aan maatregelen voor verbetering van de functionaliteiten bescherming, vuurkracht, mobiliteit, waarneming, commandovoering, training en instandhouding.

Voor de opleiding van chauffeurs, schutters en commandanten kan de Fennek worden gekoppeld aan verschillende simulatoren en trainingssystemen, zoals het *Tactical Indoor Simulation System* (TACTIS) en het *Mobile Combat Training Center* (MCTC). Vanwege alle wijzigingen aan de Fennek moeten de simulatiesystemen daarop worden aangepast.

Uit onderzoek is gebleken dat bij vrijwel de gehele vloot Fennek-voertuigen corrosie en slijtage van de lak is opgetreden. Dit wordt in dit project aangepakt. In het reguliere preventief onderhoud kan vervolgens verdere schade worden voorkomen. Daarnaast moeten, als gevolg van de aanpassingen aan de Fennek, de voorraad reservedelen en componenten en de gebruikers- en onderhoudsdocumentatie worden aangepast.

Zoals vermeld in de ontwerpbegroting 2018 is informatie over de inzetbaarheid van eenheden en wapensystemen operationeel gevoelig. Een overzicht van de werkzaamheden om de operationele tekortkomingen te verhelpen, is opgenomen in de bijgaande vertrouwelijke brief (Kamerstuk 27 830, nr. 215).

Financiële aspecten

Bij de voorbereiding van dit project is een kosten-batenanalyse uitgevoerd. Daaruit bleek dat een MLU doelmatiger was dan de aanschaf van nieuwe voertuigen.

Met het project «*Midlife Update Fennek*» is een bedrag gemoeid tussen de € 250 miljoen en € 1 miljard. Deze investering komt in de periode 2019 tot en met 2026 ten laste van het investeringsbudget van Defensie. De bijgaande vertrouwelijke brief bevat nadere financiële informatie.

Vooruitblik

Het project betreft de MLU van een bestaand wapensysteem waarbij inmiddels een volledig pakket aan maatregelen is samengesteld voor de geconstateerde technische en operationele tekortkomingen. De aanpassingen kunnen alleen door de oorspronkelijke fabrikanten worden uitgevoerd omdat alleen zij beschikken over de daarvoor benodigde technische kennis.

Ondanks dat het projectvolume meer dan € 100 miljoen euro bedraagt, ben ik daarom voornemens de Defensie Materieel Organisatie te mandateren het project uit te voeren. Door het ontbreken van alternatieven kan meteen tot de offerteaanvraag worden overgegaan. De Kamer zal over de voortgang van dit project worden geïnformeerd via de begroting, het departementale jaarverslag en het Materieelprojectenoverzicht.

De Staatssecretaris van Defensie,
B. Visser